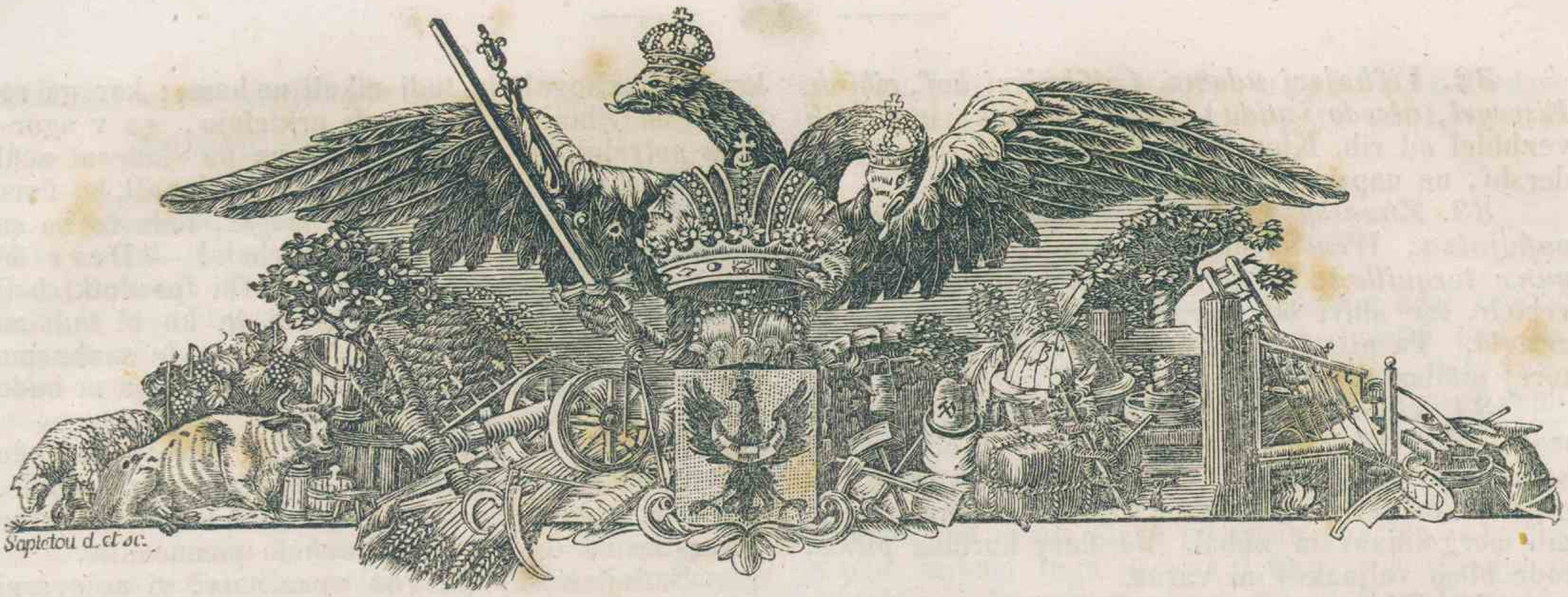

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 29. Prosenca 1845.* | List 5.

Blagorodnimu gospodu
L. MARTINAKU,
učeniku pesmeništva in govorništva na c. k. Ljubljanskim učelišu
po srečno prestani bolezni hvaležni učenci. *)

Solzé so nam po licah lile,
Sercé vsim trepetalo je,
Ko so bolezni hude sile
Naš mili oča! Te obšle,
Ki ljubiš nas, ko lastne sine
Iz serca svojga globočine.

V nesreči napojèn' oblaki,
Ki scer ne nosi jih nebó,
Perplavali so v černim mraki,
Z tamó pokrili Ti okó,
Zaparna njih je teža céla
Nad Tvojo posteljo viséla.

Je hotla jenjat' presti Tvoje
Dni Parka neusmiljena,
Pred ko končal si delo svoje;
V krivici svoji mislila
V let Tvojih Te nar lepši moči
Zročiti groba tamni noči.

Previdnost, ki v nebés višavi
'Z noči sovražne dan budí,
Se Tebe spomni: Naj ozdravi,
Na zemlji — rêce — naj živí
V prid svoje ljube rodovíne,
V mladosti prid in domovine!

In gléj! bežé prikazni černe,
Teló spét zapustí slabóst,
Nazaj se prêšnja móč spét verne
In da Ti zdravja spet sladkóst.
Té sreče je z Tebój deléžna
Učencov množica hvaležna.

Za Tèbe slédno serce bije,
Naš učenik prepoštovan!
Okó solzé veséle líje,
Ker oča! si nam zopet dan;
Naj krajnska — mnoge, mnoge leta —
Mladóst poštuje Te očéta.

*) Prav radi smo ta lepi spominik v »Novice« vzeli; pervič zató, kér je lepo slišati, kakó učenci svojiga učenika ljubijo in častijo; drugič pa tudi zató, kér nas prav zlo veseli, de so se tudi učenci pete in šeste šole slovenskiga pismenstva poprijemati začeli in de jim, razun ptujih jezikov, tudi nar lepši materni jezik kaj velja. Ravno v teh dveh šolah, kjer se učenci pesmeništva (poezije) in govorništva (retorike) učijo, imajo učeniki priložnosti dovelj, svojim učencam ljubezin do materniga jezika in domovine globoko v serce vtisníti in jih, razun nemškiga in latinskiga jezika, tudi slovenskiga vaditi. Vredništvo.

Ptizhi ſo veliki dobrotniki kmetijſtva.

(Konez.)

26. *Zherna sholna, (krekovt, kreka, kljukovez, klokar, maverza, Schwarzspecht, Hohlkran, picus martius,)* ſe dershí v velikih, poſébno jelovih gojsdeh, in shiví vezhidel od mergolinzov in zhervov, kakor tudi od ſemen, orehov in jerebikovja. Ta ptizh bi bil prav koriſten, zhe bi le takó rad sa zhbelami ne ferzhal.

27. *Selena sholna, (selenják, vuga, Grünspecht, picus viridis,)* shiví v goſtih gojsdeh, in ſe redí nar raji od mergolinzov. Ta ptiza je prav koriſtna in pokonzhá veliko mnoshizo drevesnih kebrov, kakor tudi drusih ſhkodljivih zhervov; torej je tudi ne gré loviti in moriti.

28. *Piſana sholna, (velki detal, Bunt-* oder *Rothspecht, grosser Baumhackel, picus major),* ſe dershí majhnih gojsdov in vertov, in shiví od mnogoverſtnih kebrov, drekoberbzov, drusih mergolinzov, zhervov, sheloda, leſhnikov i. t. d. Tudi ta ptizh je koriſten, sató bi ſe imel krog in krog pri shivljenju puſtiti. — Ravno to velja tudi od:

29. *Bresaſte sholne (ſredniga detala, Weissspecht, picus medius),* in od

30. *Male sholne, (maliga detala, Grauspecht, picus minor).*

31. *Plesovz, (piſani plesovz, plesovt, Baumklette, Grauspecht, Baumläuferl, certhia familiaris),* shiví v gojsdeh in verteh od drevesnih mergolinzov in njenih meſhizhkov. Prav slo koriſtna ptiza je.

32. *Vifhnjevi udomz, (vifhnjevi kof, ribizh, Eisvogel, alcedo ispida)*, povfod prebiva in fe redí vezhidel od rib. Kjer fe ta sali ptizhik pogoftama dershí, ne napravi ribam majhne fhkode.

33. *Zhudesh, (vijoglavi zhudesh, vijoglavka, paftojniza, Wende-* oder *Drehhals, Natterandel, yunx torquilla)*, fe dershí v majhinih gojsdeh in verteh, ter shivi od mergolinzov, pofébno pa od mravlá. Ta ptiza je kar nizh fhkode ne napravi, torej puftimo jo pri shivljenju.

34. *Legat, (detelj, fnasheni legat, Immenwolf, Meerschwalbe, merops apiaster)*, od jushnih krajev k nam prileti, in fe le poredkama nafhih gojsdov in vertov dershí in fe redí od mnogoverftnih mergolinzov in zhbel. Je fizer koriftna ptiza, tode bliso voljnakov ni varna.

35. *Zherna laftovza, (Rauch-* oder *Stadtschwalbe, hirundo domestica)*, shiví bliso zhlovefhkih ftanifh, in fe redí le od mergolinzov. Je tedaj prav koriftna ptiza, famo zhbelarji je pri zhbelnakih radi ne vidijo.

36. *Laftovza, (mala laftovza, mali hudoúrnik, glaftovza, Fenfter-* oder *Hausschwalbe, hirundo urbica)*, fe dershí v vafeh in shiví od mnogoverftnih mergolinzov in drusih merzhefov; je tedaj prav koriftna ptiza.

37. *Bregja laftovza, (bregulja, potoha, povodna laftovza, Uferschwalbe, hirundo riparia)*, shiví bliso jeser, vodá in ribnikov od vodnih mergolinzov. Ta ptiza je ravno takó koriftna, kakor poprefhna, puftimo jo tedaj shiveti.

38. *Mravljinzhar, (pikafti mravljinzhar, podhujka, kosomolsez, Ziegenmelker, Tagschläfer, Mückenstecher, Nachtrabe, caprimulgus europaeus)*, fe dershí gojsdov, fenoshet in ribnikov, kjer prav pridno v vezhernim mraku in ponozhi rasne kebre, mergolinze in fhe vezh drusih fhkodljivih merzhefov poloví in potrebi, satorej je tudi prav koriften ptizh. Prav fhkoda bi ga bilo loviti in moriti.

Premifhljevanje fhtajerfkiga kmetovavza,

kaj de ima fhtajerfka deshela od shelesne zefte prizhakovati?

Pod tem nadpifam fmo ni davnej v Grafhkim zhafopifu foftavek brali, ki fe prisadeva, ozhitno pokasati, de bo shelesna zefta kmetovavzam na Štajerfkim veliko vezh dobizhov, ko fhkode prinefla.

Vezhi ko je kupzhijfka svesa s drugimi deshelami, bolji je sa deshelo. Ta svesa s drugimi kraji fe bo pa gotovo po shelesni zefti nar bolj in nar hitreji ofnovala. Kaj fmo pa mi kmetovavzi drusiga, kakor kupzi? Drashji in hitrejfhi ko fvoje pridelke prodamo, vezh nam bodo semljifha ali grunti vergli, naj bo pri shivini, vini, shiti, lefu ali pa zlo per — tolftih kopunih! Réf je, de mi Štajerzi nimamo veliko prodati, tode tó, kar imamo, je dobra roba! Pred vfim floví nafha molsna govedina she davnej po zeli Evropi in gotovo bi jo bili she veliko vezh v ptuje kraje poprodali, ko bi kupzam loshej bilo, jo v fvoje kraje pripelovati. To bo shelesna zefta polahkala. — Vina imama dovelj in dobriga sa prodajo; ko bi ga pa po podúkih vinoreje fhe boliga delati jeli, fhe vezh bi kupzov privabili in po vifhji zeni bi ga prodajali. — Tudi nekaj fadja imamo, ki bi ga lahko v denar fpravili in poglavar med kuretino je fhtajerfki kopun! Glejte vfe to blago bo kupzhijo s domazhimi pridelki oshivilo!

S shitam nifmo mi Štajerzi nikoli v ptuje kraje kupzhevali in tudi nikoli ne bomo; kar ga na fpodnjim Štajerju od vezh pridelajo, ga v sgornjim potrebujejo. Zhe ga bodo pa po shelesni zefti sazheli is ptujih krajev k nam pripeljavati, bo fizer zena domazhiga nishji poftati mogla, tode to bo sa nafhe gorne kraje velik dobizhek! — Derv bi lahko dovelj imeli, ko bi bili nafhi fpredniki bolj rasumno s njimi v zaker hodili in ko bi tudi mi bolji gofpodarji bili! Sadnji zhaf je, de sazhnemo s lefam in s borfhtmi bolj gofpodariti, fizer ne bodo nafhi mlajfhi imeli s zhim kuriti.

Do sdaj je nafha deshela le eno velko zefto imela, po shelesni zefti jih bomo pa vezh dobili, ktere fe bodo s njo fklenile in takó kupzhijo nafhe domovine na drobno in na debelo pomnoshile.

Sadnjizh vaf pa fhe vprafham, vi nejevérni Tomashi! Kakfhina bi fe pa nam kmetovavzam pela, ko bi bili shelesno zefto ne fkos nafho deshelo, ampak po Korofhkim ali Ogerfkim napravili? Trava bi raftla in ofat po nafhih velkih zeftah, in sapufhena bi leshala nafha lepa deshela, ktera bo prihodnjizh fhe vezh ptujzov s polnimi mofhnami k febi vabila, kakor do sdaj.

Ref je, de bo shelesna zefta kofzhik kruha temu ali unimu vsela, tode semljifha ali grunti bodo v zeni pofkozhili in zela deshela bo imela od nje gotovo vezh dobizhkov, kot sgube. Hvala tedej vifokimu Gofpodu, kteriga vfak Štajerz kakor dobriga ozheta ljubi in zhaftí, de nam je shelesno zefto v nafho lepo domovino naklonil!

Obljuba dolg dela.

(Dopis iz Štajerskiga.)

V 13. listu pretečeniga tečaja sim pisal, de smo tudi tù začéli, na českim kolovratu présti. Prehitro nam je pa prediva zmanjkalo; tudi vertno in poljsko délo nas sili, kolovrat odstaviti.

Do sedajne zime več českih kolovratov pripravim; drugač jih deklice vertè, in serce mi v veselju igra, kér mi že pervi teden po dvé, eno deklice clo tri lépe motavilke (štrene) pokažejo.

V imenovanimu listu sim obljubil, predici, ktera se bo nar hitréjši in nar lépši na českim kolovratu présti naučila, kolovrat vdarovati, druge pa očitno pohvaliti; z velikim veseljem obljubo dopolnim.

Kolovrat je prijela Mica Korošec; prav spešno in lepo pa tudi prédejo: Lenčika Trobež, Mica Wožnak, Lenčika Zapušek, Neža Šwarc in Zefa Mihalec, deklice dvanajst do pétnajst lét stare. *) Zopet se pregovor poterdi: kjer starost svetuje, mladost pa spelju je, gre dobro naprej. Pri pervi skušnji, na českim kolovratu présti, so dostikrat novi, slabo izdelani kolovrati poglavitni zaderžek. Stari obtečéni kolovrati so pripravniši za uk. Imamo tréh mojstrov izdelke, pa nobeniga izdelek ni posébne hvale vreden. Preobavtni in okorni so, in peretnice premalo oglajene; zató hitro nit prerézejo.

Dobre kolovrate si pripraviti, sim dal na Česko pisati po šest kolovratov. Gotov sim si, de dobim boljši, pa tudi cenejši robo, kakor tù, in takó bomo zanaprej tudi v Šoštanji české kolovrate vertili, de bo veter strope odzdigoval!

P. Musy.

*) Naj častiti gospod Musy! imenovanim šesterim deklicam tudi pohvaljenje c. k. Ljubljanske kmetijske družbe oznanijo! Vredništvo.

Beli Krajnci unikraj Kerke in Save od Kostanjevice do Jesenic.

(Na dalje.)

Cerkve so sploh revne in majhne, samo v Čatežu ni davno, kar je zidana. Pri s. križu farna cerkva, bivša negdaj podružnica, je tako nizka in majhniga prostora, de bi se skoraj lahko od veliciga oltarja na cerkveni prag skočiti zamoglo. Kako nasprot je viditi burjo s snegam véjati in revno oblečene ljudi okoli cerkvice na snegu stati, in sicer večidel v samih srajcah, samo na ramah kaki suknjen zabunec. Temu so pripisati mnogi nezgodni porodi, ki jih je toliko po zimi v ti fari, ker žena s svojim bremenam čez takó stèrme gerde pota se komaj doli primartra, večidel zamudí in zvunej obstane na burji, dokler pridiga in s. maša terpí. Torej je prav pametno rekel nekdo izmed uradnikov, ki so zavoljo zidanja šole na ogled prišli, ko se je na cerkvico ozerl: cerkva, cerkva, je tu zdej nar bolj potrebna! Res je, de cerkva obderží, in bo obderžala vselej predstvo pred šolo, in de lahko živimo v miru eden poleg druziga, ako smo pridni in pobožni; ne pa, če smo še tako učeni, brez pobožnosti, kar je osemnajsti vek v djanju bistro pokazal: pa vender, kjer je kolikanj mogoče, naj stoji vselej šola poleg cerkve, tode pametno osnovana. Kjer koli morajo otroci, kteri šolo obiskujejo, učitelja v dnarjih plačati je za šole slabo; ta naredba se neopira na pravo poznanje kmeta, ki se mu terda večkrat za sol godí. Tega se starši bojé, in ne dajo svojih otrok v šolo. De samo en izgled navodim: V Semiču ima fara čez 4000 duš, pa vender ni v letu 1839 več ko 30 otrok v vsakdanjo šolo hodilo. Kje je bil vzrok? kjer so otroci vsaki mesec učitelju po deset krajcerjev dajati morali.

Ti Krajnci, od svoje bele oprave (obleke) beli Krajnci imenovani, govorijo hrovaško narečje; meni se zdi, de imajo v svojim izgovarjanju veliko enakosti s Primorci, kteri okoli Bakra stanujejo, na priliko: vina dobròga, ča bi rekâl, sritja (sreča) ti záspala. Desiravno na gerdih hribih prebivajo, vender tako gladko in lepo govoré, de se človek zadosti čuditi ne more. Pregovori se pri njih prav lepi slišijo; iz med mnogih samo nektere tu povém: milo gre za dragem, to je: roka rokó vmiva; — ne tresi hruške, ki sama rada pade; — ako objéš ptujo koščico, priveži svojo kokoš za nožico; — lep glas je več ko srebern pas; — mileno jagnje dve matere sasni; — krotkih ovac gre dosti na eno pojato (hlev).

V rodovini imajo natanjko za vsako osebo posébno ime, kakor so ga Latinci imeli. Oča in mati pravita sinovi ženi — snaha —, hčernimu možu zet; — mož imenuje ženino rodbino: očeta — tast —, mater — punica —, brata — šurjak —, sestro — svast —; žena zove moževo rodbino: očeta — svekár —, mater — svekèrva —, brata — dever —, sestro — zava —; možje, ki imajo sestré za žene, se imenujejo med sabo: pašanac, ali pašnog; žené ktere imajo brate za može, pravijo ena drugi: jetérva —; brat in sestra pravita sestrinimu možu — svak; bratovi ženi — nevesta —; bratovim otrokam — sinovac, sinovica ali bratič, bratana —; sestrinim pa — sestrič, sestrična. Druge imena imajo kakor drugi černi Krajnci. Ravno takó so tudi s besedami v kletvah bogati: vrag ti put pretekâl, zdravje ti záspalo, uíma te vzela, kuga te vgnjela, naglica te zadela, s. Petka te potérla, Bog te ubil, i. t. d.

(Konec sledí.)

KRAJOPISJE.

Stari Teržič.

Zavoljo svoje obèrtnosti imenitni kraj krajnske dežele, Teržič namreč, ní vselej stal na zdajnjim mestu, ampak bliže Ljubêlja, dòbro uro preč. Takó stari ljudje od tamkej še zmirej vedó povedati, in ne bo napak, to pripoved tukej več na znanje dati.

Je, kjer se gré od zdajniga Teržiča proti Ljubêlju, na desno stran od ceste pod Košuto (to je pod hribam téga iména) dolina, od spredej z razvalínami kamnja zapèrta, ki se proti Koroškimu, od Ljubêlja nekoliko v stran, vleče: na Benedkovi zemlji ji pravijo. Tukej — takó je od nekdaj beséda — je stal stari Teržič pred več sto letmi, kadar je na mestu zdajnjiga še malo hiš bilo in neke fužine, in cerkvica s. Marije Magdaléne. Velíka nesreča pa je tisti stari terg pokončala; odtèrgal se je namreč velik kos od hriba (od Košute) in je posul kraj, ki je spòdej bil. — Velik drakon (lintvern), pravijo, je čez hrib derl, pod kteriga nogami so se goré drobíle. — In na ta posìp je povodinj peršlà, in popolnama vse zakrila. Ljudjé pa tega tèrga, ki so ob času še opomnjeni bili, kakšna nesreča jim žuga, so popréd odbežali, in takó se otéli; nekoliko jih pa je šlo čez Ljubêlj na Koroško, kjer so še zdajnji Borovljáni, ki veliko strélniga orôžja izdelujejo, njih nasledniki; nekoliko pa jih je nižej šlo in novi Teržič postavilo, kjer še od nekaj hišnih imén vedo povedati, de so še iz stariga Teržiča, kakor Venedki, Poljáki, i. t. d.

Od uniga posipa pa, razun te pripovedi starih ljudí, še nekaj govoré razvalíne kamnja na tistim méstu, in plaz na strani Košute, kjer se še zdaj od dalječ pozná, de je enkrat se moglo veliko od hriba preč odvaliti. Kdaj se je pa ta posìp zgodíl, ni lahko razločiti; pisánja taciga ni najti; tudi Valvazor, ki je več starih zgodeb zapisal, nič ne pové od tega. Znalo bi se pa vunder toliko soditi, de je to pred kakimi pet sto letmi móglo biti, ker poznéji, v letu 1399 se bere, de je Vilhelm I. nadvojvoda avstrijanski, Teržič zamenil za Doberniško faro od Zatiškiga samostana (kloštra).

P. H.

Novi českí kolovrati naprodaj.

Mislil sim, de vpeljanje českih kolovratov le njih nezmerna cena zavira. Nagovarjal sim umetne mizarje, kterih per nas obilno imamo, de bi se tega dela kdo lotil, in pa poprejšno ceno zmanjšal. Zadel sim jo. Začel je Anton Benko, mizar v Begnah na Gorenskim, te zares dobre kolovrate delati.

V saboto 18. Prosenca je pernesel perviga pokazat in poskusit. Takó lično in dobro ga je zdelal, de se podoba in dobrota od mojiga clo nič ne zloči. De je pa le prevelika dragina to dobro reč med nami zavirala, se vidi iz tega, de je pervi Benkovi kolovrat že prodan, drugi obljubljen, in veliko jih je, ki so se oglasili, de hočejo take kolovrate koj imeti. Prodajal jih bo Anton Benko v Begnah po 2 goldinarja in pol. Zdaj, kdor hoče imeti namesto debele preje tajnko, namesto slabe močno, namesto gerde lepo, naj ta kolovrat

kupi, in poskusi, kakor sim ga jest že zdavnej; sej ga potlej gotovo ne bo več opustil. Kdor tedaj hoče ta kolovrat imeti, naj se oglasi v Begnah Nr. 43, in naj ga pernese k nam v farovž, kjer ga bo poskusil, in se v pol ure tudi lahko presti naučil. *) A. K.

Pogled v pretečene čase.

(Živina je bila nekdaj) takó imenitna in visoko čislana, de so stari Rimci vrednost vsih rečí po vôlih in ovcah cenili. Pervi rimski kralj, Servius Julius po imenu, je tedaj tudi na perve denarje podobo teh živinčet vtisniti ukazal in s tem na znanje dal, de ta denar toliko velja, kolikor živina, ktere obris na denarju stojí. Zavoljo tega se denar po latinsko „pecunia“ imenuje, kér se živina po latinsko „pecus“ glasí. Tudi stari Nemci so v pervih časih le z živino vse druge rečí kupovali in živina je bila pri kupčii namesto denarja. Zavoljo tega so tudi oní denarju, ki so se ga po Rimcih kovati naučili, ime: Fe, to je „Vieh“ dajali in potem postave dali, po kterih je vsaka živina namesto denarja svojo ceno imela. Od tod morebiti tudi navadni nemški primek „Viehgeld“ izvira.

Urno, kaj je noviga?

(V Radolci na Gorenskim) bodo od perviga prihodnjiga Svečana cesarsko malo pošta dobili, ki bo, petkrat v tednu, to je vsak pondeljek, torek in vsako saboto ob petih popoldne, — vsak četertek in vsako nedeljo pa ob petih zjutraj na pošto na Otok šla, po kteri se bodo zamogle pisma in druge rečí, ktere se navadno na pošto dajajo, iz Radolce tje pošiljati in od ondod v Radolco dobivati. Po ti novi mali pošti bo 79 krajem na Gorenskim pošilanje in prijetva pisem prav zlo polahkano, kterim je dozdaj pošta na Otoku preveč od rok bila. Našim prejemnikam „Novic“ v Kropi, v Lescah, v Srednji Vasi, v gornih in spodnih Gorjah, na Ovšišah, v Bledu, Kamni Gorici, v Breznici, Koprivniki i. t. d. bo ta nova naprava gotovo prav po volji, kér bodo Novice prihodnjič noter do Radolce brez povikšanja plačila dobivali, po ktere so popred na Otok ali pa v Krajn pošiljati mógli. Zdaj jih bodo v Radolci pri kupcu gospodu Hudoverniku dobivali, kterimu je ta mala pošta izročena.

(Strašni viharji) ki so pervo polovico pretečeniga mesca, ko je pri nas tolikanj povodinj bilo, na Donavi, na černim in bližnim acovskim morju razsajali, so 57 bark potopili; med temi jih je bilo 12 gerških, 11 rusovskih, 4 avstrijanske, 3 sardinske, 4 angležke, 1 turška, in več druzih, od kterih se še ne vé, čigave so. Če še več enacih nesreč na drugih morjih v tem času prištejemo, vsak lahko strašno škodo prevdari, ki se je zopet na vodah perpetila!

*) To oznanilo nas je zopet prav zlo razveselilo, kér smo tudi mi prepričani, de je previsoka cena českih kolovratov njih razširjanje po Slovenskim nar bolj zaderževala. Pa tudi to nas veselí, de nas vse hvale vredni gospod fajmošter v Begnah v našim prizadevanju takó prijazno podperajo. Bog Jim daj zdravje in dolgo življenje! Vredništvo.

Oznanilo prav koristnih novih bukev

za fužinarje na Štajerskim, Koroškim in Krajnskim.

Vodstvo obertniske družbe v Gradcu je začelo v nemškim jeziku bukve na svitlo dajati, ktere fužinarjem in vsim tistim priporočimo, ki se z izdelevanjem železa in jekla pečajo. Te bukvice so takó zložene, de jih vsak lahkó razumi in so posebno za Štajerske, Koroške in Krajnske fužinarje pisane. V 4 ali 5 zvezkih bodo na svitlo prišle in vsak zvezik z raznimi podobami vred bo veljal 50 krajcerjev srebra, za ude te obertniske družbe pa le 30 krajcerjev. Pervi zvezik je ravno zdaj v Gradcu na svitlo prišel, kjer se imenovane bukvice dobivajo; v Ljubljani pisarnica rokodelske družbe (v Salendrovih ulicah) naročila na-nje prejema, v Celovcu pa tudi pisarnica imenovane družbe. Kdor jih imeti želí, naj svoje ime, svoj stan in stanovanje natanjko napové, kér bodo imena prejemavcov v zadnjimu delu natisnjene. Pri prijetvi vsakiga zvezka se mora denar za-nj odrajtati. Te koristne bukve se imenujejo:

Peter Tunner's, ö. o. Professors der Berg- und Hüttenkunde:

Gemeinfassliche Darstellung
der
Stabeisen- und Rohstahl-Bereitung
in den Ländern des Vereins.

Nasnanje.

Travne femena, to je pahovke ali travle (französisches Raigras) funt po 20 krajzerjev, in mazhjiga répa (Thimothäusgras) funt po 30 krajzerjev, fo na prodaj v hifhi Nr. 10 per zefarſkim grabnu poleg sidaniga mofta na meſtni ſtrani. Ravno tam bo posnejſhi tudi sa oddati obilno murbnih drevéſiz rasne ſtarofti po 4 do 15 krajzerjev.

Osnanilo.

Deleshniki „Noviz“, ki ſo ſhe le letaſ priſtopili, samorejo tudi „vinorejo“ vſih poprejſhnih 14 liſtov sa 20 krajzerjev dobiti in tako zele lepe bukvize ſi napraviti. Naj ſe tedaj tiſti, ki jih shelijo dobiti, sa-nje oglaſijo, tode oglaſ in denar nej nam proſto od vſakiga potroſhka (portofrei) poſhlejo.

Znajdba vganjke v poprejšnjimu listu je:

brana — rana — Ana.

Danaſhnjimu liſtu je ſedemnajſti dél vinoréje priloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	25. Profenza.		20. Profenza.	
	gold.	kr.	godl.	kr.
1 mernik Pſhenize domazhe ..	1	20	1	26
1 » » banaſhke ..	1	24	1	27
1 » Turſhize	—	58	1	2
1 » Sorſhize	1	—	1	3
1 » Rèshi	—	58	1	4
1 » Jezhmena	—	—	—	51
1 » Proſa	—	57	1	4
1 » Ajde	—	43	—	48
1 » Ovſa	—	32	—	34

Zena Preſhizhev v Krajnju.

Preſhizhi *teshejſhi* forte po 5 kr., funt.
„ *loshejſhi* „ po 4 kr., funt.
Shpeh po 13 goldinarjev zent.

Vrednik Dr. *Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*